

วิทยานิพนธ์ ทางเลือกในการฟื้นฟูการจัดสวัสดิการชุมชน :
ศึกษากลุ่มผู้ออมรายวันชุมชนเขตห้วยขวาง
Alternatives for The Improvement of Community Welfare of The Daily
Saving Group's : A Case Study of The Daily Saving Group's in Hauy
Khwang District Area.

ชื่อนักศึกษา นางสาวกัญชิตา ประพฤติธรรม
รหัสประจำตัว 439076
สาขาวิชา การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม
ปีการศึกษา 2545

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และทบวงมหาวิทยาลัย ได้ตรวจ
สอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร
มหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2546

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

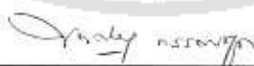
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

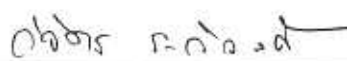
อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. เสาวนิจ นิจอรัตน์ชัย)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชัดติยา กรรณสูต)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ระวังวงศ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์นิภา ส.ตุมรสุนทร)

จากทบวงมหาวิทยาลัย

ขาดความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกและคณะกรรมการกลุ่มเกี่ยวกับ "แนวคิดสวัสดิการ" และ "หลักการจัดสวัสดิการชุมชน" และปัจจัยจากการขาดความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ และระบบบริหารจัดการของกลุ่ม 2) ปัจจัยจากภายนอกกลุ่มอันเกิดจากการตอบสนองตามแผนงานของหน่วยงานภายนอกที่วางไว้โดยมิได้ทำความเข้าใจกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ประกอบกับการเร่งผลักดันให้มีการจัดตั้งระบบสวัสดิการชุมชนของกลุ่มโดยมิได้มีการสำรวจความต้องการของสมาชิกในกลุ่ม

ส่วนรูปแบบในการฟื้นฟูสวัสดิการชุมชนของกลุ่มลี้จะออกรายวันชุมชนเขตห้วยขวางนั้น เริ่มต้นด้วยการจัดสวัสดิการเงินกู้โดยนำกำไรที่ได้มาจัดเป็นรูปแบบของสวัสดิการตามความต้องการของสมาชิก มี 6 ประเภทดังต่อไปนี้ 1)สวัสดิการเงินกู้ 2) เงินปันผล 3) สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล 4) สวัสดิการฌาปนกิจ 5) กองทุนสวัสดิการตอบแทนคนทำงาน และ 6) กองทุนเงินสำรอง

สำหรับทางเลือกในการฟื้นฟูสวัสดิการชุมชนสำหรับสมาชิกเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับการจัดสวัสดิการชุมชนของกลุ่มลี้จะออกรายวันมี 3 ทางเลือกดังนี้

ทางเลือกที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ 1) เงินปันผล 30 % 2) สวัสดิการสำหรับคนทำงาน 20% 3) กองทุนเงินสำรองกลุ่ม 20% และ 4) กองทุนสวัสดิการ 30% ประกอบด้วย การรักษาพยาบาล 10% ฌาปนกิจศพ 10% คลอดบุตร 10%

ทางเลือกที่ 2 แบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ 1) เงินปันผล 25% 2) สวัสดิการคุ้มครองเงินกู้ 25% 3) สวัสดิการคนทำงานกลุ่ม 30% และ 4) กองทุนสวัสดิการ 20% โดยที่สมาชิกออกเงินสมทบ 50 บาทต่อเดือน สำหรับการรักษาพยาบาล 10% และฌาปนกิจศพ 10%

ทางเลือกที่ 3 แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) เงินปันผล 30% 2) เงินทุนสำรอง 20% และ 3) กองทุนสวัสดิการสำหรับสมาชิก 50% ประกอบด้วย สวัสดิการคนทำงาน 20% การรักษาพยาบาล 15% และฌาปนกิจศพ 15%

ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการจัดสวัสดิการชุมชนของกลุ่มลี้จะออกรายวันดังนี้ การจัดสวัสดิการชุมชนโดยชุมชนถ้ามีการสมทบงบประมาณจากภาครัฐบาลกลุ่มสามารถพัฒนาการจัดระบบสวัสดิการที่ครอบคลุมผู้ยากลำบากและผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ ในชุมชนที่นอกเหนือจากผู้เป็นสมาชิกกลุ่ม แต่ต้องคำนึงถึงศักยภาพในการบริหารจัดการของกลุ่มเอง แนวคิดการจัดสวัสดิการเป็นสิ่งที่ดีควรทำจากสิ่งที่เป็นจริงและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสมาชิกในชุมชน เริ่มจากเล็กไปใหญ่ทำแบบค่อยเป็นค่อยไปหากคิดจะจัดสวัสดิการโดยที่คนไม่พร้อม ไม่มีส่วนร่วม ไม่รู้สึกเป็นเจ้าของ จะทำให้ไม่เกิดสวัสดิการที่เป็นของคนในชุมชน สมาชิกต้องเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ ไม่ใช่ฝ่าย

หนึ่งหามาให้ อีกฝ่ายหนึ่งรอรับอยู่เสมอ จึงจะเกิดเป็นความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกันและมีศักดิ์ศรี
ควรมีโครงการนำร่องสำหรับชุมชนที่มีความพร้อมในการฟื้นฟูสวัสดิการชุมชน เพื่อให้กลุ่มลี้จะ
ออมรายวันเป็นที่รู้จักและเพื่อเป็นการเผยแพร่แนวคิดและรูปแบบกระบวนการทำงานขององค์กร
การเงินประเภทนี้ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเชิงปริมาณเกี่ยวกับความ
ต้องการของสมาชิกเพื่อประโยชน์ของกลุ่มเองและควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มลี้จะ
ออมรายวันที่ประสบความสำเร็จในการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกเช่นที่กลุ่มลี้จะออมรายวันชุม
ชนบ่อบัว จังหวัดฉะเชิงเทรา เพราะการศึกษาเปรียบเทียบจะทำให้เห็นถึงความแตกต่าง ข้อดี ข้อ
เสีย ของทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการทำงานของกลุ่มลี้จะออมรายวันกลุ่มอื่นต่อไป
และควรมีการติดตามประเมินผลการจัดสวัสดิการของกลุ่มลี้จะออมรายวันชุมชนเขตห้วยขวาง
เพื่อทราบความก้าวหน้าและผลของการจัดสวัสดิการของกลุ่มต่อไป

Thesis Title	Alternatives for The Improvement of The Daily Saving Groups : in Hauy Khwang District Area.
BY	Miss Kanchita Praprittham
Identification No.	439076
Degree	Master of Social Work (M.S.W.)
Major	Social Welfare Project Management
Academic Year	2002

ABSTRACT

The research on the title of "Alternatives for the improvement of the daily saving group in Huay Khwang District Area" had the objectives of studying the demands, problems and obstacles in improving of community welfare of the daily saving groups : in Huay Khwang District Area. In addition, the researcher wanted to study the models and alternatives in improving the community welfares which were related to way of life of the members of the daily saving groups in Huay Khwang District Area by collecting the information from the daily saving groups in Huay Khwang District Area. The key informants in this research were the persons who know the community's condition and the procedure of the daily saving group very well and the researcher had used the methods of indepth interview with the samples in order to collect the datas. The total samples were 10 persons who were a group leader, 3 Chiefs, 6 members of 6 communities (1 member : 1 community) and another method by using focus group on 12 members of community and the other focus group on 6 chiefs.

The finding indicated that there was 2 demands in improving of the daily saving groups which were :

1) The demand in improving the community welfares from within the group which would be the alternatives in responding the demand of members and it would be the motivation in depositing the money or paying the loans back to their saving groups.

2) The demand in improving the community welfares which was related to the power Structure or external demands which were effected to the group.

Accordingly, the problems and obstacles in improving the daily saving groups were come from 2 main factors which were :

1) Internal Factors of Group which were the lacks of knowledge, understanding on the meaning of "welfare" and Community welfare" of group members and committees and also the tacks of personnels, budget and group management.

2) External Factors of Group which were from the response to the programs of other agencies without the understanding of the problems.

For the models of improving the community welfare of the daily saving group in Khwang District Area were initiated in setting up the loan service and its interest could be used in improving the welfares which were the demands of the members in 6 categories :

- 1) loan service
- 2) profit sharing
- 3) welfare of medical fee
- 4) welfare of cremation
- 5) personnel bonus
- 6) provident fund

There were 3 alternatives in improving the community welfare of the daily saving Groups which were

The first alternative with 4 parts : 1) profit sharing 30% 2) personnel bonus 20% 3) provident fund 20% 4) welfare fund child delivery 10%

The second alternative with 4 parts : 1) profit sharing 25% 2) loan service 25% 3) personnel bonus 30% 4) welfare fund 20% and each members' monthly payment for 50 baht; welfare of medical fee 10% and welfare of cremation 10%

The third alternative with 3 parts : 1) profit sharing 30% 2) provident fund 20% 3) welfare fund 50% which were personnel bonus 20%, welfare of medical fee 15% and welfare of cremation 15%

The researcher suggested ways to improve the daily saving groups by setting up the community welfare by community people with government support according to potentiality of community's members, community welfare could be extended to serve underprivileged people in the community who were not saving group members. The concept of community welfare management should be based on the reality and it's related to the way of life of the community people by starting from the small one to the big one or little by little. If they did not have readiness in personnel or people participation or sense of belonging the community welfare could not be happen. The community welfare must have the member who will give and take something at the same time. They should not be the persons who always give or always take. It could be the relationship based on the equality and human dignity. Additionally, the group members should study or exchange experiences with other communities which were successful in welfare management for the purpose of improving their own management and it should have pilot projects for any communities which had the potentiality in improving the community welfare in order to make the daily saving groups be well-known and publicize the concepts and working models of these financial organizations.

The suggestions of the next research, it should be a comparative study of the success daily saving group e.g. the daily saving groups of Borbua Community in Chachoengsao Province. The comparative study could reveal the differences, advantages, disadvantages between 2 groups and the study could be used as a model in the management of other daily saving groups. It should also have an assessment of the management of the daily saving groups in Huay Khwang District Area.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคณาจารย์ บัณฑิตวิทยาลัยทุก ๆ ท่าน โดยเฉพาะ อาจารย์ ดร.เสาวนิจ นิจนันต์ชัย รองศาสตราจารย์ ดร.ชัตติยา ภรรณสูต และ รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ระวิวงศ์ ที่สนับสนุนและผลักดันให้เกิดพลัง ภายพลั่งใจ ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เสาวนิจ นิจนันต์ชัย ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้เสียสละเวลาให้คำแนะนำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องรวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ ที่สำคัญและเป็นประโยชน์ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน และรองศาสตราจารย์ นิภา ส.ศุภรสนุท กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษา ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ได้รับความสมบูรณ์ครบถ้วน

ขอขอบพระคุณประธานกลุ่มสัจจะออมรายวันชุมชนเขตห้วยขวาง ตลอดจนชาวบ้านทุก ท่านที่กรุณาเสียสละเวลาเพื่อการพูดคุยที่เป็นประโยชน์ต่องานการศึกษาชั้นนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ พี่ม๊ป พี่อ๊ต เจ้าหน้าที่จากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ที่เป็นผู้จัด ปรกาศงานวิจัยชั้นนี้ให้เกิดขึ้น รวมทั้งพี่ชุมชน ดี ที่ได้แนะนำวิธีการต่างๆ ในกรลงพื้นที่เก็บข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการทำงาน

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณพ่อสมัย คุณแม่บังอร ผู้เป็นที่เคารพรัก น้ำฝน น้ำทิพย์ น้ำผึ้ง ที่ห่วงใยและคอยถามไถ่มาตลอด พี่นุที่ให้ห้องพักสำหรับการทำงานชั้นนี้โดยเฉพาะ ขอขอบคุณสามีที่เป็นแรงผลักดันให้เกิดความมุ่งมั่นในการเรียนและเสียน้อยบุตรชายผู้ที่เป็นกำลังใจอยู่เคียงข้าง ตลอดระยะเวลาในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

กัญชิตา ประพุดติธรรม